

Cures en infermeria en salut mental

2014/2015

Codi: 101791

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Carmen Bono Vosseler

Correu electrònic: Carmen.Bono@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits però es recomana haver cursat les assignatures:

Comunicació i Tics de primer curs

Ciències Psicosocials de primer curs

Comunicació terapèutica de segon curs

Objectius

OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

- Identificar els autors i les principals teories en salut mental.
- Identificar els diferents trastorns mentals i les seves manifestacions clíniques.
- Valorar la interrelació entre els factors biològics, psicològics i socials en els trastorns mentals.
- Conèixer els problemes de salut mental més prevalents.
- Identificar els individus, famílies i poblacions més vulnerables de patir malalties mentals.
- Identificar, integrar i descriure el procés i les intervencions d'infermeria en salut mental.
- Analitzar els problemes ètics i legals que comporta la pràctica d'infermeria en salut mental.
- Prevenir els trastorns mentals i les seves seqüeles i fomentar la salut mental en la societat, la comunitat i en els individus que hi viuen.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua

- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigits a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les intervencions infermeres i justificar-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustenten.
2. Argumentar amb evidències científiques quines són les cures infermeres més idònies per a fer una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
3. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
4. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
5. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
6. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
7. Dissenyar plans de cures adequats als problemes d'infermeria més estesos al nostre àmbit.
8. Dissenyar plans de cures d'infermeria per intervenir de forma adequada i per avaluar l'impacte de la seva intervenció.
9. Elaborar i aplicar plans de cures, en funció de la fase i/o l'etapa de la malaltia en la què es troba el pacient, utilitzant els principis teòrics i metodològics de la infermeria i avaluant-ne els seus resultats.
10. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
11. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
12. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
13. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
14. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa
15. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
16. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
17. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
18. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
19. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
20. Planificar cures infermeres dirigits a persones, famílies o grups.
21. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos
22. Reconèixer les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
23. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
24. Seleccionar els aspectes bàsics relacionats amb l'estil de vida saludable, l'autocura i les activitats preventives i terapèutiques en relació amb les necessitats de salut, dirigint les accions tant a la persona com als familiars o assistents responsables.

Continguts

Infermeria en salut mental:

- La salut mental en els models d'infermeria.
- Concepte de salut i malaltia. Concepte de Salut Mental.
- Factors de Risc en els trastorns mentals; Aspectes socio-culturals.

El procés d'infermeria en infermeria psiquiàtrica

Entrevista psiquiàtrica.

- Examen de l'estat mental.
- Examen físic.
- Valoració.
- Diagnòstics d'infermeria.
- Planificació.
- Execució: Intervencions d'infermeria.
- Avaluació.

Trastorns per ansietat. Les respostes d'ansietat. Valoració: factors de predisposició i desencadenants. Mecanismes d'adaptació. Diagnòstic d'infermeria. Intervencions.

- Concepte i manifestacions de l'Ansietat.
- Valoració d'infermeria
- Diagnòstics d'infermeria
- Intervencions d'infermeria
- Avaluació

Trastorns afectius. Valoració: factors de predisposició i desencadenants. Mecanismes d'adaptació. Diagnòstic d'infermeria. Intervencions.

- Els trastorns Bipolars.
- Valoració d'Infermeria
- Diagnòstics d'infermeria
- Intervencions d'infermeria
- Avaluació

Consum i abús de substàncies.

- Drogues de consum més freqüent
- Manifestacions
- Prevenció

Metodologia

Classes Teòriques (12h)

- Tot el grup classe, tres hores setmanals. Durant aquestes hores s'impartiran els principals autors i conceptes teòrics en Salut Mental.

Seminaris (14,25h)

- Quatre grups de 20-25 alumnes. Amb cada grup es treballaren 4 situacions diferents de Salut Mental a raó de 1 cas setmanal. Les sessions tindran una durada de 3 ó 4h per cas.
- Per tal de que tinguin temps suficient per fer una bona cerca bibliogràfica i de treballar-los, a principi de curs es donaran a tots els alumnes els 4 casos i els objectius a aconseguir en cada un d'ells, La cerca i preparació dels casos serà grupal. A les sessions es dividirà el grup en 2 subgrups. Durant la primera part de la sessió, cadascú dels alumnes dels dos subgrups exposarà una part del cas. Durant la segona part de la sessió, els alumnes elaboraran i faran preguntes sobre el cas. Cada subgrup haurà de respondre les preguntes plantejades pels membres del altre subgrup.

Tutories individualitzades: es podran concretar tutories, contactant prèviament pel Campus Virtual amb el professor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	12	0,48	2
Seminaris	14,25	0,57	2, 6, 7, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Definició de paraules clau i estratègies de cerca de informació	15	0,6	1, 3, 10, 21
Lectura comprensiva de texts. lectura crítica	10	0,4	
Recensions, assaigs bibliogràfics, individuals o grupals	20	0,8	17, 23

Avaluació

ASSISTÈNCIA

L'assistència a les classes teòriques és molt recomanable ja que l'examen versarà únicament sobre les mateixes.

L'assistència als Seminaris és 100% obligatòria. En cas contrari l'alumne no es podrà presentar a l'examen.

SEMINARIS

L'avaluació dels Seminaris suposa el 50% de la nota final. Aquest tant per cent engloba l'exposició del cas i las respostes a les preguntes plantejades.

L'avaluació del estudiant que planteja preguntes serà individual i suposa el 10% de la nota final.

En finalitzar cadascuna de les situacions presentades, hi haurà una avaluació grupal dels membres de cada subgrup. En aquesta avaluació global es valorarà la qualitat i el compliment d'objectius tant del'exposició del

cas, com de les respostes a les preguntes plantejades. L'avaluació dels estudiants que elaboren les preguntes serà individual i en la mateixa, també es valorarà la qualitat i el compliment d'objectius de les preguntes plantejades.

A més a més, en tots dos subgrups, es tindran en compte quatre dimensions: la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i el treball en grup.

EXAMEN

L'avaluació de l'examen suposa el 40% de la nota final.

Té com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant la resposta escrita a 30 preguntes tancades de resposta única sobre els temes treballats a les classes teòriques.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

La qualificació final de l'assignatura serà el sumatori de les diferents parts que la configuren.

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10 = Excel·lent

La nota mínima per fer mitja i aprovar l'assignatura serà un 5 en totes les parts avaluades.

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluades.

Es considerarà no presentat, quan l'estudiant hagi faltat als Seminaris o no es presenta a l'examen.

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data en el campus virtual.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura: - suspesos i no presentats - es podran presentar a una prova final de síntesi.

La valoració de les situacions especials i casos particulars serà realitzada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	Un 40% de la nota total d'avaluació	1,5	0,06	2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24
Seminaris	Un 50% de la nota total d'avaluació	1,88	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Seminaris: Preguntes dels alumnes	Un 10% de la nota total d'avaluació	0,37	0,01	1, 3, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21

Bibliografia

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), només es recomana la bibliografia més bàsica. Per tant, serà necessari que en cada cas del Seminari, l'estudiant cerqui bibliografia complementària.

Llibres i Manuals

Baddeley AD. Memoria humana: teoría y práctica. Madrid: McGraw-Hill; 1999. 496p.

Bartlett F. Pensamiento: un estudio de psicología experimental y social. Madrid: Debate; 1988. 211p.

Eby L. Cuidados de enfermería en salud mental. 2ªed. Madrid: Pearson education; 2010. 429 p.

Fornés Vives J, directora. Enfermería de salud mental y psiquiàtrica: valoración y cuidados. 2ªed. Madrid: Médica Panamericana; 2012. 383p.

Freud, S. Psicopatología de la vida cotidiana. 2ªed. Buenos Aires: Amorrortu; 2010 (Obras completas; 6)

Freud, S. Más allá del principio del placer: Psicología de las masas y análisis del yo y otras obras. 2ªed. Buenos Aires: Amorrortu; 2007 (Obras completas; 18)

Freud, S. El porvenir de una ilusión: El malestar en la cultura y otras obras. 2ªed. Buenos Aires: Amorrortu; 1986 (Obras completas; 21)

Freud, S. Nuevas conferencias de introducción al psicoanálisis y otras obras. 2ªed. Buenos Aires: Amorrortu; 2008 (Obras completas; 22)

Fromm E. L'art d'estimar. Barcelona: Edicions 62; 2010. 150 p.

Lacan J. La ética del psicoanálisis: 1959-1960. Buenos Aires: Paidós; 1988. 387 p. (El seminario de Jacques Lacan; 7)

Lacan J. La Angustia: 1962-1963. Buenos Aires: Paidós; 2006. 367 p. (El seminario de Jacques Lacan; 10)

Lacan J. Los cuatro conceptos fundamentales del psicoanálisis: 1984. Buenos Aires: Paidós; 1987. 290 p. (El seminario de Jacques Lacan; 11)

Peplau, HE. Aportaciones teóricas de dos maestras de los cuidados. Madrid: Asociación Nacional de Enfermería de Salud Mental; 2003. 96p.

Perls, FS. El Enfoque gestáltico y testimonios de terapia. 2ª ed. Santiago de Chile: Cuatro Vientos, 1976. 187p.

Piaget, J. La Construcción de lo real en el niño. Barcelona: Crítica; 1985. 351p.

Rigol Cuadra, A. Enfermería de salud mental y psiquiàtrica. 2a ed. Barcelona: Masson; 2001. 403p.

Rogers, CR. El Proceso de convertirse en persona: mi técnica terapéutica. Barcelona: Espasa libros; 2011. 398p.

Rorschach, H. Psicodiagnóstico. 6ªed. Buenos Aires: Paidós; 1972. 263p. (Biblioteca de psicometría y psicodiagnóstico; 2)

Skinner, BF. Walden dos. Barcelona: Martínez Roca; 2005. 329 p.

Vygotskii, LS. La imaginación y el arte en la infancia: ensayo psicológico. 8ªed. Madrid: Akal; 2000. 120p. (Básica de bolsillo/Akal)

Watson, JB. El Conductismo: la batalla del conductismo: exposición y discusión. 3a ed. Buenos Aires: Paidós; 1961. 327 p.

